

CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN THÁI ĐỘ HỌC TẬP MÔN GIÁO DỤC CÔNG DÂN CỦA HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

Lê Thanh Huyền

Giảng viên trường Đại học Giáo dục- ĐHQGHN

Đào Nhật Linh

Sinh viên trường Đại học Giáo dục- ĐHQGHN

Tóm tắt: Nghiên cứu về thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông là một chủ đề quan trọng trong lĩnh vực giáo dục hiện đại. Thái độ học tập không chỉ ảnh hưởng đến hiệu suất học tập của học sinh mà còn định hình đặc điểm của người học và phong cách học tập của họ. Trong nghiên cứu này, chúng tôi tập trung vào việc đánh giá thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông, bao gồm các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ này, cũng như tác động của nó đối với quá trình học tập và phát triển cá nhân của học sinh. Bằng việc phân tích kết quả từ các cuộc khảo sát và phỏng vấn, chúng tôi hy vọng có thể cung cấp cái nhìn sâu hơn về thái độ học tập môn Giáo dục công dân và đề xuất các biện pháp cụ thể để khuyến khích sự tích cực trong việc học tập và áp dụng kiến thức từ môn học này vào cuộc sống hàng ngày của học sinh.

Từ khóa: Thái độ học tập, giáo dục công dân, học sinh trung học phổ thông, sách giáo khoa.

THE LEARNING ATTITUDES TOWARDS CIVIC EDUCATION OF HIGH SCHOOL STUDENTS

Le Thanh Huyen

Lecturer, University of Education, VNU, HaNoi

Đào Nhật Linh

Student, University of Education, VNU, HaNoi

Abstract: The study on the learning attitudes towards Civic Education of high school students is an important topic in modern education. Learning attitudes not only influence students' academic performance but also shape their characteristics and learning styles. In this research, we focus on evaluating the learning attitudes towards Civic Education of high school students, including the factors affecting these attitudes and their impact on students' learning processes and personal development. By analyzing the results from surveys and interviews, we hope to provide a deeper insight into the learning attitudes towards Civic Education and propose specific measures to encourage positive engagement in learning and the application of knowledge from this subject into students' daily lives.

Keywords: Learning attitude, civic education, high school students, textbooks.

Nhận bài: 2/4/2024

Phản biện: 28/4/2024

Duyệt đăng: 4/5/2024

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nghiên cứu về thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông là một lĩnh vực quan trọng trong việc hiểu rõ hơn về động lực học tập và sự phát triển của thế hệ trẻ trong môi trường giáo dục hiện đại. Môn Giáo dục công dân, với mục tiêu trang bị kiến thức về quyền và nghĩa vụ công dân, pháp luật, đạo đức và lối sống, đóng vai trò thiết yếu trong việc hình thành nhận thức và xây dựng tinh thần trách nhiệm xã hội ở học sinh.

Tuy nhiên, thái độ của học sinh đối với môn học này không phải lúc nào cũng tích cực. Các yếu tố như phương pháp giảng dạy, nội dung chương trình học, cũng như môi trường học tập đều ảnh hưởng đến mức độ hứng thú và sự cam kết của

học sinh đối với môn học. Hiểu rõ thái độ của học sinh không chỉ giúp các nhà giáo dục cải thiện chất lượng giảng dạy và học tập mà còn góp phần xây dựng một chương trình giáo dục toàn diện, đáp ứng tốt hơn nhu cầu và kỳ vọng của học sinh.

Nghiên cứu này nhằm mục đích khám phá và phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông, từ đó đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy và tăng cường nhận thức của học sinh về tầm quan trọng của môn học này. Những kết quả thu được sẽ cung cấp cơ sở khoa học và thực tiễn để cải thiện chương trình Giáo dục công dân, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển cá nhân và xã hội của học sinh trong tương lai.

II. CƠ SỞ LÝ LUẬN

2.1. Tổng quan về vấn đề thái độ học tập

Thái độ học tập là tập hợp các phản ứng, cảm xúc, niềm tin và hành vi mà một cá nhân thể hiện đối với quá trình học tập. Nó bao gồm cảm nhận về giá trị của việc học, mức độ hứng thú với môn học, sự cam kết với nhiệm vụ học tập, và cách học sinh tiếp cận các thách thức học tập. Thái độ học tập ảnh hưởng sâu sắc đến hiệu suất học tập, động lực, và kết quả học tập của học sinh. Thành phần của thái độ học tập:

Thành phần nhận thức: Những niềm tin và kiến thức mà học sinh có về giá trị và tầm quan trọng của việc học.

Thành phần cảm xúc: Cảm xúc tích cực hoặc tiêu cực mà học sinh cảm nhận khi học, chẳng hạn như hứng thú, chán nản, lo lắng.

Thành phần hành vi: Cách thức hành động và phản ứng của học sinh đối với việc học, bao gồm việc tham gia vào các hoạt động học tập, tuân thủ yêu cầu học tập, và thể hiện sự nỗ lực trong học tập.

Pintrich và De Groot (1990), đã nghiên cứu mối quan hệ giữa động lực học tập và các chiến lược học tập tự điều chỉnh với thành tích học tập trong lớp học. Nghiên cứu của họ cho thấy rằng thái độ học tập tích cực, cùng với khả năng tự điều chỉnh, có mối quan hệ mạnh mẽ với kết quả học tập. Học sinh có động lực cao và sử dụng các chiến lược học tập hiệu quả thường có thành tích cao hơn. Schunk (1991) đã nghiên cứu vai trò của sự tự tin vào khả năng học tập (tự hiệu quả) trong việc hình thành thái độ học tập. Kết quả cho thấy học sinh có lòng tin cao vào khả năng của mình thường có thái độ học tập tích cực hơn, thể hiện qua việc chủ động tham gia vào các nhiệm vụ học tập và kiên trì vượt qua khó khăn. Pekrun và Perry (2014) đã phát triển lý thuyết kiểm soát - giá trị, cho rằng cảm xúc trong học tập (như sự tự hào, lo lắng) phụ thuộc vào nhận thức của học sinh về khả năng kiểm soát kết quả học tập và giá trị mà họ gán cho nhiệm vụ học tập. Cảm xúc tích cực thúc đẩy thái độ học tập tích cực và hiệu suất học tập cao hơn, trong khi cảm xúc tiêu cực có thể cản trở quá trình học tập. Chemers và cộng sự (2001) đã nghiên cứu ảnh hưởng của tự hiệu quả học tập đến kết quả học tập và sự thích nghi của sinh viên năm nhất. Họ phát hiện ra rằng sinh viên có sự tự tin cao vào khả năng học tập của mình có thái độ tích cực hơn đối với việc học và dễ dàng thích nghi với môi trường học tập mới, dẫn đến thành công học tập cao hơn.

Đây là một chủ đề quan trọng đặt ra để hiểu rõ hơn về cách mà học sinh tiếp cận và đánh giá môn học này. Trong bối cảnh môi trường giáo dục ngày càng đa dạng và phong phú, việc nắm bắt được thái độ của học sinh đối với môn Giáo dục công dân không chỉ giúp cá nhân chúng ta hiểu rõ hơn về nhận thức xã hội của họ mà còn hỗ trợ trong việc cải thiện chất lượng giáo dục.

Các nghiên cứu trên cho thấy thái độ học tập là một yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến hiệu suất học tập của học sinh. Thái độ học tập tích cực được thúc đẩy bởi sự tự tin vào khả năng học tập, cảm xúc tích cực, và khả năng tự điều chỉnh. Các chiến lược hỗ trợ tâm lý và giáo dục tập trung vào cải thiện thái độ học tập có thể nâng cao hiệu quả học tập và giúp học sinh đạt được kết quả tốt hơn trong quá trình học tập.

Trần Văn Đạt và Nguyễn Thị Thu Hương (2020) phân tích tác động của các phương pháp giảng dạy tích cực, như học tập dựa trên dự án và học tập tương tác, đến thái độ học tập của học sinh trung học phổ thông tại Đồng Nai. Kết quả cho thấy rằng việc áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực giúp tăng cường sự tham gia và hứng thú của học sinh, từ đó cải thiện thái độ học tập và kết quả học tập. Nguyễn Thị Bích Hạnh và Đặng Thị Thúy (2018) tập trung vào việc xác định các yếu tố tâm lý ảnh hưởng đến thái độ học tập của học sinh trung học cơ sở tại Đà Nẵng. Kết quả cho thấy yếu tố tự hiệu quả học tập, sự hỗ trợ từ gia đình và giáo viên, cùng với sự quan tâm đến nội dung môn học có tác động tích cực đến thái độ học tập. Học sinh có cảm giác tự tin và nhận được sự khuyến khích từ môi trường xung quanh thường có thái độ học tập tích cực hơn. Lê Hoàng Linh và Nguyễn Thị Lan Hương (2022) đã nghiên cứu thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông tại TP. Hồ Chí Minh. Nghiên cứu cho thấy rằng thái độ học tập tích cực với môn Giáo dục công dân có mối liên hệ chặt chẽ với sự nhận thức về tầm quan trọng của môn học trong cuộc sống hàng ngày, cũng như sự sáng tạo và hấp dẫn trong phương pháp giảng dạy của giáo viên. Những học sinh có thái độ tích cực thường tham gia tích cực vào các hoạt động học tập và có ý thức tốt hơn về quyền và nghĩa vụ của mình.

Các nghiên cứu tại Việt Nam đã nhấn mạnh tầm quan trọng của thái độ học tập và các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ này, bao gồm sự tự tin vào khả năng học tập, sự hỗ trợ từ môi trường xung quanh, và phương pháp giảng dạy. Việc hiểu rõ các yếu tố này không chỉ giúp nâng cao hiệu quả giáo dục mà còn hỗ trợ trong việc thiết kế các

chiến lược giảng dạy phù hợp, nhằm cải thiện thái độ và động lực học tập của học sinh ở các cấp học khác nhau. Những nghiên cứu này cũng cung cấp cơ sở thực tiễn và khoa học để cải tiến chương trình giáo dục, đáp ứng nhu cầu và kỳ vọng ngày càng cao của xã hội đối với chất lượng giáo dục.

2.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập môn GDCD của học sinh THPT

Nghiên cứu này tập trung vào việc đo lường các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập của học sinh đối với môn học này, từ môi trường học đến cách thức giảng dạy và nội dung chương trình. Bằng cách phân tích sâu hơn về những yếu tố này, chúng ta có thể đưa ra những phương pháp giảng dạy và học tập hiệu quả hơn, từ đó khuyến khích sự tương tác tích cực của học sinh và môn học Giáo dục công dân.

Sách giáo khoa, nội dung môn học: Môn học GDCD được quy định tại Thông tư 12/2022/TT-BGDĐT quy định thời lượng giáo dục thường xuyên cấp trung học phổ thông thì số tiết học 1 năm sẽ là 70 tiết học một năm.

Phương pháp giảng dạy, ngoại khóa: Môn học giáo dục công dân trong chương trình Trung học Phổ thông đóng vai trò quan trọng trong việc hình thành nhân cách, ý thức và trách nhiệm công dân của học sinh. Tuy nhiên, cách dạy của môn này thường phụ thuộc vào phương pháp và nguyên tắc của từng trường và giáo viên. Một số trường có thể áp dụng phương pháp thảo luận, thực hành trải nghiệm xã hội, hoặc dạy qua các trường phái triết học và lịch sử chính trị. Ngoại khóa là một phần không thể thiếu trong chương trình giáo dục công dân. Đây là cơ hội để học sinh thực hành những kiến thức và kỹ năng họ học được trong lớp, thông qua các hoạt động như tham gia vào các câu lạc bộ xã hội, tổ chức các hoạt động tình nguyện, hoặc tham gia vào các dự án cộng đồng.

Học sinh thường được khuyến khích tham gia tích cực trong các hoạt động giáo dục công dân bằng cách thảo luận, tham gia vào các cuộc thi, và thực hiện các dự án nghiên cứu. Ngoài ra, việc áp dụng các phương pháp giảng dạy linh hoạt và phù hợp với đặc điểm cá nhân của học sinh cũng là điểm mạnh giúp họ hiểu và ứng dụng kiến thức một cách hiệu quả. Nhà trường có vai trò quan trọng trong việc quản lý môn giáo dục công dân. Điều này bao gồm việc xây dựng chương trình hợp lý, đào tạo và phát triển đội ngũ giáo viên chất lượng, cũng như đảm bảo các điều kiện vật chất và hạ tầng phù hợp để giảng dạy và học tập. Bên cạnh đó ta còn phải nhìn đến 1 số yếu tố khác như là các yếu tố khách quan và chủ quan đều

ảnh hưởng đến chất lượng giáo dục công dân, yếu tố khách quan bao gồm các chính sách giáo dục của nhà nước, tình hình xã hội, văn hóa và kinh tế. Trong khi đó, yếu tố chủ quan bao gồm lòng nhiệt huyết, kiến thức, kỹ năng của giáo viên và sự hỗ trợ từ gia đình và cộng đồng. Việc đưa môn giáo dục công dân vào chương trình THPT là một quyết định mang tính chiến lược và đáng chú ý. Điều này nhấn mạnh vai trò của giáo dục trong việc đào tạo những thế hệ trẻ có ý thức, trách nhiệm và kiến thức về quyền lợi và nghĩa vụ công dân, từ đó góp phần vào sự phát triển bền vững của xã hội.

Giáo viên: Do cách giảng dạy truyền thống (vấn đáp thảo luận nhóm...) khá nhàm chán nên phải sử dụng phương pháp giảng dạy hiện đại phù hợp với thời đại bây giờ để tích cực người học và áp dụng những phương pháp hiệu quả như giải quyết vấn đề nêu ví dụ (thời sự, bài báo, cuộc sống hàng ngày ...), phân tích tấm gương tốt tiêu biểu, thực hiện dự án, đóng vai... Để phát huy tính sáng tạo, tính chủ động, tích cực trong học tập của học sinh

Động lực học tập: Cần xác định rõ mục tiêu của môn học để có hướng đi đúng đắn nhất vì học tốt môn này bạn sẽ có thêm vốn hiểu biết về pháp luật, biết cách xử lý tình huống từ đó rút ra được những bài học cho riêng mình. Sau đó cần có một thời gian biểu nhất định cho môn học này và đưa ra những hình phạt nếu mình không thực hiện được. Nếu cảm thấy mình không hiểu phần nào thì cần hỏi bạn bè và thầy cô trực tiếp giảng dạy. Và cuối cùng là gạt bỏ những suy nghĩ tiêu cực ví dụ như khó quá tôi không làm được, ...

III. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

3.1. Phương pháp

Để nghiên cứu về thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông, chúng tôi áp dụng nhiều phương pháp và công cụ khác nhau. Một trong những phương pháp phổ biến là phỏng vấn nhằm trực tiếp trò chuyện với các học sinh để hiểu rõ hơn về suy nghĩ, quan điểm và cảm xúc của họ đối với môn học này. Qua đó, chúng tôi có thể xác định các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập của học sinh, từ đó đưa ra những đề xuất cụ thể để cải thiện chất lượng giáo dục.

Ngoài ra, phương pháp quan sát cũng được sử dụng để theo dõi hành vi và tương tác của học sinh trong lớp học. Bằng cách này, chúng tôi có thể phân tích sự ảnh hưởng của môi trường học tập đến thái độ và hành vi học tập của học sinh. Các phương pháp nghiên cứu thống kê và phân tích số liệu được áp dụng để xác định mối liên hệ

giữa các biến số và thái độ học tập môn Giáo dục công dân.

3.2. Công cụ và đối tượng khảo sát

Tiêu chí đánh giá được chúng tôi xây dựng theo bốn cấp độ: rất hữu ích; hữu ích; bình thường và không hữu ích.

Nghiên cứu thực hiện hiện khảo sát trên 42 học sinh THPT về vai trò, ý nghĩa của môn GDCD ở phổ thông và khảo sát 722 học sinh ở trường THPT Nguyễn Tri Phương (Lâm Đồng) về kết quả học tập môn GDCD.

3.3. Mục đích nghiên cứu

Mục đích của nghiên cứu về thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông là hiểu rõ hơn về cách mà học sinh tiếp cận, tiếp nhận và tương tác với nội dung và mục tiêu của môn học này. Đây không chỉ là một nỗ lực để đo lường sự thành công của quy trình giảng dạy mà còn là một cách để đánh giá hiệu quả của chương trình giáo dục công dân trong việc phát triển nhân cách và lòng yêu nước của các thế hệ trẻ.

Một trong những mục tiêu cụ thể của việc nghiên cứu này là xác định các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ học tập của học sinh đối với môn Giáo dục công dân. Các yếu tố này có thể bao gồm môi trường gia đình, trường học, xã hội và văn hóa. Bằng cách hiểu rõ những yếu tố này, các nhà nghiên cứu có thể đề xuất những phương pháp giảng dạy và chương trình học phù hợp hơn để tăng cường sự hấp dẫn và ý nghĩa của môn học trong mắt học sinh.

Ngoài ra, mục đích của nghiên cứu cũng là đánh giá hiệu quả của chương trình giáo dục công dân hiện tại. Bằng cách phân tích thái độ học tập của học sinh và so sánh với mục tiêu giáo dục đề ra, chúng ta có thể đánh giá được mức độ đáp ứng của chương trình giáo dục với nhu cầu và mong muốn của học sinh. Điều này cung cấp thông tin quan trọng để cải thiện và điều chỉnh chương trình học một cách linh hoạt và hiệu quả.

IV. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU KHẢO SÁT

4.1. Thực trạng thái độ học tập môn giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông.

Tỷ lệ học sinh hứng thú với môn GDCD

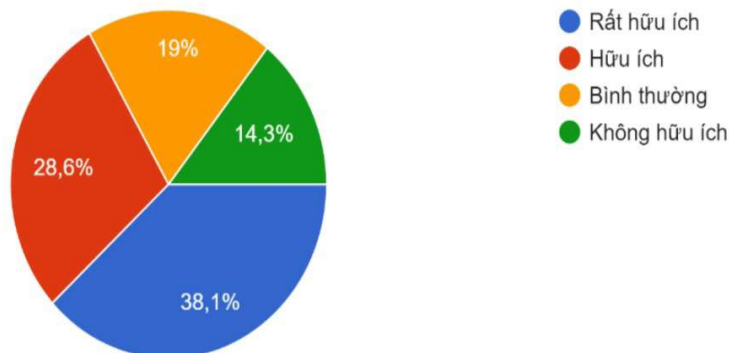
Vấn đề về sự hứng thú của học sinh trung học phổ thông đối với môn Giáo dục Đạo đức và Công dân (GDCD) là một điều không mới mẻ trong hệ thống giáo dục. Môn học này thường đối diện với những thách thức về cách tiếp cận, phương pháp giảng dạy, và sự liên kết giữa lý thuyết và thực tế để thu hút sự chú ý của học sinh.

Trong một số trường hợp, GDCD thường được coi là một môn học "khô khan", không thú vị, và thiếu tính ứng dụng trong đời sống hàng ngày của học sinh. Việc chỉ tập trung vào việc học thuộc lòng, các quy định pháp luật mà không đưa ra các bài học thực tiễn và động viên học sinh tham gia vào các hoạt động thảo luận, tư duy sáng tạo có thể làm giảm sự hứng thú của họ. Hơn nữa, khi giảng viên thiếu kinh nghiệm hoặc không có sự sáng tạo trong cách trình bày nội dung, việc truyền đạt kiến thức có thể trở nên nhàm chán và không sinh động.

Dưới đây là khảo sát của tôi về mức độ học tập của học sinh trung học phổ thông:

Bạn có thấy môn Giáo dục công dân hữu ích cho cuộc sống của bạn không?

42 câu trả lời

Các biểu đồ trên thể hiện đánh giá của 42 người tham gia khảo sát về môn Giáo dục công dân. Trong biểu đồ đầu tiên, về mức độ yêu thích đối với môn Giáo dục công dân, có 45,2% người tham gia cho biết họ "Rất thích", tiếp theo là 23,8% "Thích". Tuy nhiên, có 19% người đánh giá môn học này "Bình thường" và 11,9% không thích môn học này.

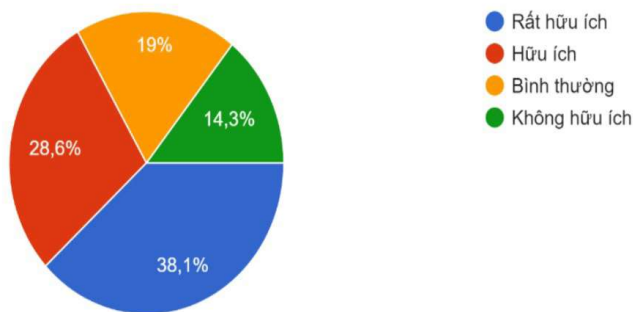
Biểu đồ thứ hai đánh giá mức độ hữu ích của môn Giáo dục công dân đối với cuộc sống của người tham gia. Có 38,1% người cho rằng môn học này "Rất hữu ích" và 28,6% "Hữu ích". Tuy nhiên, 19% cho rằng môn học này chỉ ở mức "Bình thường" và 14,3% cho rằng nó "Không hữu ích".

Tổng quan, đa số người tham gia khảo sát có

cái nhìn tích cực về môn Giáo dục công dân, với phần lớn cảm thấy yêu thích và thấy môn học này có ích đối với cuộc sống của họ. Tuy nhiên, cũng có một tỷ lệ không nhỏ người tham gia cảm thấy môn học này chỉ ở mức bình thường hoặc không hữu ích. Điều này cho thấy có sự đa dạng trong quan điểm về giá trị của môn Giáo dục công dân trong chương trình học.

Ngoài ra, việc tạo ra một môi trường học tập tích cực và khuyến khích sự tò mò của học sinh cũng rất quan trọng. Sự ủng hộ từ phía giáo viên và việc khuyến khích học sinh thảo luận, đặt câu hỏi và đề xuất các ý kiến cá nhân giúp họ cảm thấy tự tin hơn trong việc tham gia vào quá trình học tập.

Bạn có thấy môn Giáo dục công dân hữu ích cho cuộc sống của bạn không?
42 câu trả lời

Tóm lại, sự hứng thú của học sinh trung học phổ thông đối với môn GDCD có thể được nâng cao thông qua việc áp dụng các phương pháp giảng dạy sáng tạo, sử dụng các tài nguyên đa dạng và

tạo ra một môi trường học tập tích cực. Điều này sẽ giúp học sinh hiểu được tầm quan trọng của môn học này và áp dụng những kiến thức và kỹ năng họ học được vào cuộc sống thực tế.

Dưới đây là khảo sát tại THPT Nguyễn Tri Phương - Lâm Đồng về chất lượng học lực học sinh các khối 10,11, 12

Năm học	Môn	Tổng số HS	Yếu		Trung bình		Khá		Giỏi	
			SL	TL	SL	TL	SL	TL	SL	TL
2020-2021	GDCD 10,11,12	722	1	0.14%	25	3.46%	329	45.57%	367	50.83%
2021-2022	GDCD 10,11,12	727	0	0.00%	16	2.20%	293	40.30%	418	57.50%
2022-2023	GDCD 11,12	480	0	0.00%	8	1.67%	190	39.58%	281	58.54%

(Khảo sát tại THPT Nguyễn Tri Phương - Lâm Đồng)

Thực trạng công tác giảng dạy môn GDCD

Những số liệu chung:

- Theo số liệu của Bộ Giáo dục và Đào tạo, năm học 2022-2023, tỷ lệ giáo viên GDCD đạt chuẩn trình độ đào tạo trên toàn quốc là 98,5%.

- Năm học 2022-2023, tỷ lệ học sinh trung học cơ sở đạt điểm trung bình môn GDCD là 7,8/10. Tỷ lệ học sinh trung học phổ thông đạt điểm trung bình môn GDCD là 7,5/10.

- Theo thống kê của Bộ Giáo dục và Đào tạo năm 2022, có khoảng 70% trường trung học cơ sở và trung học phổ thông trên cả nước có phòng học bộ môn GDCD riêng biệt. Tuy nhiên, tỷ lệ trường được trang bị đầy đủ các thiết bị dạy học hiện đại như máy chiếu, máy tính, bảng tương tác... còn thấp, chỉ khoảng 30%.

- Một nghiên cứu của Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam năm 2023 cho thấy, có tới 60% giáo viên GDCD gặp khó khăn trong việc đổi mới phương pháp dạy học, đặc biệt là việc ứng dụng công nghệ thông tin.

- Một khảo sát của Trung tâm Nghiên cứu Giáo dục và Phát triển năm 2023 chỉ ra, có tới 50% học sinh trung học phổ thông cho rằng môn GDCD nhàm chán và không thực sự hữu ích.

Như vậy, ta có thể đưa ra kết luận về tình hình giảng dạy và học tập môn Giáo dục công dân (GDCD) ở Việt Nam trong năm học 2022-2023. Trước hết, tỷ lệ giáo viên GDCD đạt chuẩn trình độ đào tạo đạt mức cao, 98,5%, cho thấy chất lượng đội ngũ giáo viên được đảm bảo. Tuy nhiên, một thách thức lớn đang đối mặt là việc đổi mới phương pháp dạy học, đặc biệt là ứng dụng công nghệ thông tin, với 60% giáo viên gặp khó khăn trong lĩnh vực này. Điều này có thể liên quan đến việc thiếu hụt cơ sở vật chất hiện đại, khi chỉ có khoảng 30% trường trung học được trang bị đầy đủ thiết bị dạy học như máy chiếu, máy tính, và bảng tương tác.

Về phía học sinh, mặc dù điểm trung bình môn GDCD của học sinh trung học cơ sở và trung học phổ thông lần lượt là 7,8/10 và 7,5/10, một tỷ lệ khá tốt, nhưng sự hứng thú đối với môn học này lại là một vấn đề khác. Theo khảo sát, 50% học sinh trung học phổ thông cho rằng môn GDCD nhàm chán và không thực sự hữu ích. Điều này có thể xuất phát từ phương pháp giảng dạy chưa thực sự hấp dẫn hoặc chưa kết nối được với thực tiễn đời sống của học sinh.

Như vậy, mặc dù đội ngũ giáo viên GDCD đã đạt chuẩn về trình độ, nhưng cần có những cải

tiến trong phương pháp dạy học và trang bị cơ sở vật chất để nâng cao chất lượng giảng dạy. Đồng thời, cần phải tìm cách làm cho môn học trở nên thú vị và thực tế hơn đối với học sinh để tăng cường sự hứng thú và cảm nhận về tính hữu ích của môn học này.

4.2. Thực trạng công tác giám sát, hỗ trợ về giảng dạy GDCD tại trường THPT

Công tác giám sát và hỗ trợ về giảng dạy Giáo dục công dân (GDCD) tại trường trung học phổ thông (THPT) đang trở thành một vấn đề quan trọng và cấp thiết trong bối cảnh giáo dục hiện nay. Nguyên nhân xuất phát từ những thay đổi và yêu cầu ngày càng cao về chất lượng giáo dục, cũng như nhu cầu xây dựng một nền giáo dục toàn diện, không chỉ chú trọng đến kiến thức chuyên môn mà còn phải quan tâm đến việc hình thành nhân cách, phẩm chất đạo đức của học sinh. Việc giám sát và hỗ trợ giảng dạy GDCD tại các trường THPT nhằm đảm bảo rằng môn học này không bị xem nhẹ và được triển khai một cách hiệu quả, góp phần hình thành những công dân có trách nhiệm, có ý thức xã hội và biết tôn trọng pháp luật.

Mặt khác, công tác giám sát và hỗ trợ giảng dạy môn Giáo dục công dân (GDCD) tại các trường Trung học phổ thông (THPT) hiện nay đang gặp nhiều thách thức, đòi hỏi sự cải thiện và đổi mới mạnh mẽ. Mặc dù Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có những chính sách nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy, tuy nhiên, việc triển khai còn gặp nhiều hạn chế. Trước hết, công tác giám sát thường xuyên của các cơ quan quản lý giáo dục vẫn chưa được thực hiện một cách hiệu quả. Nhiều trường học thiếu sự kiểm tra định kỳ và chặt chẽ về việc thực hiện chương trình, phương pháp giảng dạy cũng như chất lượng của các tiết học GDCD. Điều này dẫn đến tình trạng nhiều giáo viên không nhận được phản hồi và hỗ trợ kịp thời để cải thiện phương pháp giảng dạy.

Sự tham gia và hỗ trợ từ phía phụ huynh và cộng đồng cũng chưa thực sự tích cực. Nhiều phụ huynh chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của môn GDCD, dẫn đến việc thiếu sự quan tâm và hợp tác với nhà trường trong việc giáo dục đạo đức, pháp luật cho học sinh. Sự phối hợp giữa nhà trường và các tổ chức xã hội, doanh nghiệp trong việc tổ chức các hoạt động ngoại khóa, các buổi nói chuyện chuyên đề về GDCD cũng còn hạn chế.

Công tác giám sát và hỗ trợ giảng dạy GDCD còn gặp phải những thách thức về đội ngũ giáo viên. Hiện nay, không ít giáo viên GDCD chưa

được đào tạo chuyên sâu, chưa có đủ kỹ năng sư phạm và kinh nghiệm giảng dạy. Nhiều giáo viên phải kiêm nhiệm dạy nhiều môn học khác nhau, dẫn đến việc thiếu thời gian và tâm huyết để chuẩn bị bài giảng một cách chu đáo. Điều này ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng giảng dạy và hiệu quả giáo dục đạo đức, pháp luật cho học sinh. Thực trạng về tài liệu giảng dạy GDCD cũng là một vấn đề cần được quan tâm. Nhiều trường học chưa có đủ tài liệu tham khảo, sách giáo khoa và các phương tiện hỗ trợ giảng dạy hiện đại. Việc sử dụng phương pháp giảng dạy truyền thống, thiếu sự đổi mới và sáng tạo cũng là một nguyên nhân khiến học sinh cảm thấy nhàm chán, không hứng thú với môn học. Công tác hỗ trợ giảng dạy GDCD chưa được chú trọng đúng mức, chưa có nhiều chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên, cũng như các hoạt động ngoại khóa, thực hành để học sinh có thể vận dụng kiến thức vào thực tế.

V. KẾT LUẬN VÀ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ

Kết luận: Thái độ học tập môn Giáo dục công dân (GDCD) của học sinh trung học phổ thông hiện nay đang là một vấn đề đáng quan tâm và cần được cải thiện. Điều này cho thấy sự kết nối giữa nội dung giảng dạy và đời sống thực tiễn còn yếu, và phương pháp giảng dạy chưa thực sự hấp dẫn học sinh. Để thay đổi thái độ học tập này, cần có sự đổi mới mạnh mẽ trong phương pháp giảng dạy, làm cho các bài học trở nên sinh động và gắn liền với các vấn đề xã hội, pháp luật và đạo đức thực tế. Đồng thời, việc trang bị đầy

đủ các thiết bị dạy học hiện đại và tổ chức các hoạt động ngoại khóa liên quan đến GDCD cũng sẽ góp phần nâng cao sự quan tâm và ý thức của học sinh đối với môn học này. Chỉ khi học sinh nhận thấy được giá trị thực sự của GDCD trong cuộc sống và tương lai của mình, thái độ học tập của họ mới có thể thay đổi tích cực hơn.

Đề xuất, kiến nghị: Để cải thiện thái độ học tập môn Giáo dục công dân (GDCD) của học sinh trung học phổ thông, cần có những đề xuất và kiến nghị thiết thực nhằm tăng cường sự hứng thú và nhận thức về tầm quan trọng của môn học này.

Trước hết, cần đổi mới phương pháp giảng dạy, sử dụng các công nghệ hiện đại và phương pháp tương tác để biến các bài học trở nên sinh động, gần gũi hơn với thực tế cuộc sống. Ví dụ, áp dụng các bài tập tình huống, các dự án nhóm liên quan đến các vấn đề xã hội, pháp luật mà học sinh quan tâm sẽ giúp họ thấy được sự thiết thực của kiến thức GDCD. Bên cạnh đó, nhà trường nên tổ chức các hoạt động ngoại khóa, các cuộc thi tìm hiểu về pháp luật, đạo đức, giúp học sinh trải nghiệm và áp dụng kiến thức vào thực tiễn. Đồng thời, cần tăng cường sự phối hợp giữa giáo viên GDCD và phụ huynh trong việc định hướng, động viên và theo dõi quá trình học tập của học sinh. Việc tạo ra một môi trường học tập tích cực, khuyến khích học sinh chia sẻ ý kiến, tham gia vào các hoạt động thảo luận sẽ góp phần nâng cao thái độ học tập của các em.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Trần Văn Đạt & Nguyễn Thị Thu Hương. (2020). *Ảnh hưởng của phương pháp giảng dạy tích cực đến thái độ học tập của học sinh trung học phổ thông tại Đồng Nai*. Tạp chí Khoa học và Công nghệ, Số 52, trang 80-88.
- Chemers, M. M., Hu, L. T., & Garcia, B. F. (2001). *Academic self-efficacy and first-year college student performance and adjustment*. Journal of Educational Psychology, 93(1), 55-64.
- Nguyễn Thị Bích Hạnh & Đặng Thị Thúy. (2018). *Tác động của các yếu tố tâm lý đến thái độ học tập của học sinh trung học cơ sở ở Đà Nẵng*. Tạp chí Khoa học Giáo dục, Số 28, trang 45-53.
- Lê Hoàng Linh & Nguyễn Thị Lan Hương. (2022). *Đánh giá thái độ học tập môn Giáo dục công dân của học sinh trung học phổ thông tại TP. Hồ Chí Minh*. Tạp chí Giáo dục và Xã hội, Số 116, trang 90-97.
- Pintrich, P. R., & De Groot, E. V. (1990). *Motivational and self-regulated learning components of classroom academic performance*. Journal of Educational Psychology, 82(1), 33-40.
- Nguyễn Thị Thúy Di, Tống Thị Thương (2012). *Hứng thú học tập môn GDCD của học sinh trường THPT Phạm Phú Thứ - Đà Nẵng* - Báo cáo Hội nghị Sinh viên Nghiên cứu Khoa học lần thứ 8 Đại học Đà Nẵng
- Nguyễn Thị Lan Hương (2013). *Ở Mỹ, người ta dạy đạo đức thế nào?* - Báo giáo dục Việt Nam
- Schunk, D. H. (1991). *Self-efficacy and academic motivation*. Educational Psychologist, 26(3-4), 207-231.